

3. MUNKALAP

Az ÖKO-detektívek a 3R szabály nyomában

Egy átlagos magyar ember évente 387 kg hulladékot termel. A növekvő "hulladékhegy" komoly terhet jelent a környezet számára. A hulladéklerakók nagy területeket foglalnak el, levegő-, víz- és talajszennyezést okozhatnak, míg a hulladék elégetése légszennyezéssel jár. E probléma megoldására az EU országaiban a 3R elvet támogatják, azaz a hulladéktermelés csökkentését (Reduce), a tárgyak újrahasználatát (Reuse) és a másodlagos nyersanyagok visszanyerését, azaz az újrahasznosítást (Recycle).

Mit jelent ez a gyakorlatban?

1. Feladat

Hogyan kezeljük a háztartásainkban keletkező hulladékot?

1) Nézd meg a **„10 lépés a 0 hulladék felé”** című filmet
(<https://www.youtube.com/watch?v=ePz6BDHfoAQ>)!

2) A film alapján válaszold meg az alábbi kérdéseket!

Mire hallgass döntéseid meghozatalakor?

.....

Mit vigyél magaddal minden vásárláskor?

.....

Hova kerüljenek az e-hulladékok?

.....

Milyen formái lehetnek a megunt, felesleges tárgyak továbbadásának?

1.....

2.....

3.....

4.....

Milyen előnyei vannak a kölcsönzésnek?
Sorolj fel párat!

.....

2. Feladat

Hogyan kezeljük a veszélyes hulladékot?

A háztartások sok környezetre veszélyes hulladékot termelnek. Ez magában foglalja az elektromos hulladékot is. A rendelkezésre álló információforrások* alapján végezd el a következő feladatokat!

1) Milyen elektromos hulladékot dobnak ki leggyakrabban otthon?

.....

.....

2) Miért ne kerüljön az elektromos és elektronikai hulladék a hulladéklerakóba?

.....

.....

3) Hogyan kezeljük az elektromos és elektronikai hulladékot?

.....

.....

4) Mondj más példákat a környezetre káros, mérgező települési hulladékokra, és határozd meg a kezelésük módjait!

.....

.....

*Javasolt weboldalak:

<https://www.fkf.hu/elektromos-hulladek>

<https://tudatosvasarlo.hu/kuka-hulladekudvar-lomtalانيتas-hova-tegyuk-e-hulladek-elektromos-hulladek-haztartasi-gepek/>

3. Feladat

Mit jelent a 3R szabály?

- **Reduce (Csökkentés):** a felesleges vagy szükségtelen dolgok, túlcsomagolt áruk vásárlásának elkerülését.
- **Reuse (Újrafelhasználás),** amikor a termék funkciója változik meg, az eredetitől eltérő új célra használjuk. Az általában eldobhatónak tekintett termékek újrafelhasználása csökkenti a gyártás mellékhatásait és a hulladék felhalmozódása által okozott környezetszennyezést.
- **Recycling (Újrahasznosítás),** amikor egy termék a szelektív gyűjtőedényzetbe kerül, majd az újrafeldolgozás során egy teljesen új formájú és funkciójú termék születik belőle. Például PET-palackokból pulóver.

REDUCE (CSÖKKENTÉS)

Sorold fel, hogy az otthonodban milyen lépéseket tehetsz az egyes elvek megvalósítása érdekében! Írd be az ötleteidet az egyes területekhez!

REUSE (ÚJRAHASZNÁLÁS)

RECYCLE (ÚJRAHASZNOSÍTÁS)

4. Feladat

A 3R szabály a gyakorlatban

A. Jelöld a megadott fogyasztói magatartások mindegyikénél kereszttel a környezetbarát cselekvések kategóriáját: csökkentés, újrahasználat, újrahasznosítás.

2. táblázat: A 3R szabály a gyakorlatban

	Akció	Reduce (Csökkentés)	Reuse (Újrahasználat)	Recycle (Újrahasznosítás)
1.	Anna csak újratölthető elemeket vásárol eldobható helyett.			
2.	Ádám a felesleges újságokat a szelektív gyűjtőedénybe dobja.			
3.	Karola rászorulóknak adja a nem kívánt ruháit, néha eladja őket.			
4.	Balázs mindig visz magával egy vászontáskát és egy listát a megvásárolni kívánt termékekről.			
5.	Kriszta nagyon kreatív, szereti a régi tárgyakat új életre keltetni, nemrég felújította az íróasztalát.			
6.	Tomi családja új, energiatakarékos hűtőszekrényt vásárolt, a régit a boltban leadták.			
7.	Marci imádja a hajdinából készült ételeket, általában nagy, 3 kg-os csomagokban vásárolja.			
8.	Magda gyakran vásárol használt-ruha-boltokban.			
9.	Paulina mindig ellenőrzi az általa vásárolt termékek csomagolásán a felhasznált nyersanyag típusát feltüntető címkéket.			

B. Adj meg két érvet, amellyel meggyőzheted társaidat a 3R szabály gyakorlati alkalmazásáról!

1).....

2).....

ÉN, TE, MI – EGYÜTT TÖBBET TEHETÜNK A FÖLDÉRT!

AZ APRÓ TETTEK NAGY VÁLTOZÁST HOZNAK!

- Magyarázd el a családtagjaidnak, hogy miről szól a 3R szabály!
- Mutass rá az alkalmazásából eredő előnyökre a környezet, valamint a háztartás költségvetése szempontjából!
- Döntsétek el együtt, milyen új szokásokat fogtok bevezetni az otthonotokban, hogy fogyasztások kevésbé károsítsa a környezetet!

TUDTAD?

- Az EU-ban évente fejenként körülbelül 502 kg települési hulladék keletkezik. Az EU-ban kezelt települési hulladék 42%-át újrahasznosítják vagy komposztálják.
(Forrás: Európai Környezetvédelmi Ügynökség).
- Ha a becslések szerint a világ népessége 2050-re 9,6 milliárdra nő, akkor a jelenlegi életmódunkhoz a bolygó természeti erőforrásainak háromszorosára lesz szükségünk.
(Forrás: <https://www.un.org/pl/cel12#>)
- Az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) 2030-ig szóló fenntartható fejlődési menetrendjének egyik célkitűzése, hogy 2030-ra csökkentsék a hulladék keletkezését a megelőzés, a csökkentés, az újrahasznosítás és az újrahasználat révén.

Ez mindannyiunk feladata!

TUDJ MEG TÖBBET!

Internetes források:

<https://www.un.org/pl/cel12#>

<http://www.szelektivinfo.hu/iparfejlesztes/uj-uton-a-hazai-hulladekgazdalkodas/az-orszag-os-hulladekgazdalkodasi-terv-es-az-orszag-os-megelozesi-program>

<https://www.fkf.hu/elektromos-hulladek>

<https://tudatosvasarlo.hu/kuka-hulladekudvar-lomtalanitas-hova-tegyuk-e-hulladek-elektromos-hulladek-haztartasi-gepek/>

<https://humusz.hu>